

Sygn. akt VI U 2460/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 stycznia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Maciej Flinik

Protokolant – starszy sekretarz sądowy Marta Walińska

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2023 r. w Bydgoszczy

na rozprawie

odwołania: I. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

z dnia 19 września 2022 r., znak:(...)

z dnia 19 września 2022 r., znak: (...)

w sprawie: I. Z.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o wysokość emerytury

1/ zmienia zaskarżone decyzje Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 19 września 2022 roku w ten sposób, że zobowiązuje organ rentowy do odstąpienia od przeliczenia z urzędu emerytury ubezpieczonego od dnia 1 września 2022r.

2/ nowo zgłoszony wniosek ubezpieczonego o ponowne przeliczenie świadczenia przekazuje organowi rentowemu celem rozpoznania.

Sędzia Maciej Flinik

Sygn. akt VI U 2460/22

UZASADNIENIE

Ubezpieczony I. Z. wniósł odwołanie od decyzji (...) Oddział w B. z 19 września 2022r. o odmowie ponownego ustalenia emerytury oraz o przeliczeniu świadczenia. W/w- ny wniósł o ich uchylenie jako niekorzystnych dla niego i jego rodziny z uwagi na sytuację osobistą i materialną, wiek oraz stan zdrowia.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie wskazując, że decyzja z dnia 17 sierpnia 2021r., którą obliczono ubezpieczonemu prawo do emerytury zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS była wadliwa. Ubezpieczony na dzień 7 stycznia 2013r. nie spełnił bowiem warunku kontynuowania ubezpieczeń emerytalnego i rentowych, a tym samym brak było podstaw do ustalenia wysokości świadczenia w myśl nowych zasad, zgodnie z wnioskiem z dnia 15 lipca 2021r. W konsekwencji decyzja z dnia 17 sierpnia 2021r. podlegała weryfikacji, ponieważ nie

upłynął okres przewidziany ustawą. W rezultacie zaskarżoną decyzją z 19 września 2022 r. organ rentowy ponownie obliczył wysokość emerytury ubezpieczonego, co doprowadziło do jej obniżenia o kwotę około 600 zł netto. Pozwany nie znalazł jednocześnie - w świetle dokonanych ustaleń i złożonych przez ubezpieczonego dokumentów - podstaw do zastosowania art. 114 ust. 1 g ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Sąd Okręgowy ustalił i zważył co następuje :

Decyzją z dnia 17 sierpnia 2021r. (...) Oddział w B. obliczył ubezpieczonemu prawo do emerytury zgodnie z art. 26 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Wysokość świadczenia ubezpieczonego (pobieranego od 2013 r.) wzrosła o kilkaset złotych. Decyzją z dnia 19 września 2022r. (po upływie ponad roku) organ rentowy uznając, iż nie było podstaw do obliczenia świadczenia ubezpieczonego na wskazanej wyżej podstawie (stwierdziwszy swój błąd) , z urzędu przeliczył emeryturę wg starych zasad od 1 września 2022r. W efekcie wysokość świadczenia ubezpieczonego uległa obniżeniu z kwoty około 2600 zł netto do kwoty około 2000 zł netto.

/ bezsporne /

Ubezpieczony prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z żoną. Łączny miesięczny dochód w/w- nych przed ponownym przeliczeniem przez ZUS świadczenia wg starych zasad wynosił około 4600 zł netto (emerytura ubezpieczonego w wysokości około 2600 zł netto i emerytura jego żony w wysokości około 2000 zł netto). W konsekwencji wydania przez ZUS zaskarżonej decyzji o przeliczeniu świadczenia przysługującego ubezpieczonemu łączny dochód małżonków miesięczny uległ obniżeniu do około 4000 zł. (świadczenie ubezpieczonego uległo redukcji o 600 zł) . Ubezpieczony i jego żona leczą się onkologicznie – on od 5 lat, jego żona (z powodu stwierdzonego nowotworu nerki) od roku. Miesięczne opłaty za mieszkanie , energię elektryczną i gaz plus leki (i dojazdy do B. na wizyty lekarskie) sięgają 1500 zł miesięcznie. W związku z obniżeniem emerytury ubezpieczonego sytuacja finansowa małżonków ulegała wyraźnemu pogorszeniu. Aktualnie nie są w stanie z miesięcznych dochodów zaoszczędzić jakiegokolwiek kwoty. W poprzednich latach małżonkowie dorabiali do otrzymywanych świadczeń, uzyskując dodatkowe dochody w wysokości od 600 do 3000 zł miesięcznie. Obecnie z uwagi na wiek i pogarszający się stan zdrowia (w szczególności zachorowanie T. Z. na nowotwór) perspektywy uzyskania przez nich dodatkowych środków są znikome.

/ dowód : zeznania ubezpieczonego oraz wyjaśnienia jego pełnomocnika – żony T. Z. - zapis AV k. 16 akt sprawy /

Odwołanie zasługiwało na uwzględnienie w zakresie , w jakim ubezpieczony domagał się przywrócenia poprzedniej wysokości świadczenia. Organ rentowy przeliczając z urzędu wysokość emerytury ubezpieczonego nie dokonał rzetelnych ustaleń w zakresie ewentualnego wystąpienia przesłanek określonych w art. 114 ust. 1 g ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W odpowiedzi na odwołanie lakonicznie (jednozdaniowo) bez zaprezentowania jakiegokolwiek rzeczowej (nawet powierzchownej) argumentacji stwierdził, że przedłożone dokumenty i dokonane ustalenia nie uzasadniają zastosowania przedmiotowej regulacji. Z akt rentowych nie wynika natomiast , aby organ rentowy w ogóle przeanalizował przedłożoną przez ubezpieczonego dokumentację i złożone na piśmie wyjaśnienia. Już z tego materiału wynikało , że świadczenie emerytalne jego żony nie przekracza 2000 zł brutto, a zarówno ubezpieczony jak i jego małżonka leczą się onkologicznie. Pozwany nie pokusił się o zbadanie rzeczywistej sytuacji materialnej i rodzinnej (osobistej) małżonków oraz wpływu na nią obniżenia z urzędu relatywnie niewysokiego świadczenia emerytalnego ubezpieczonego. Nie badał ich miesięcznych kosztów utrzymania, podwyższonych wydatków wynikających z wdrożonego od roku leczenia żony (wymagającego cyklicznych wizyt lekarskich w B. i wykupywania niezbędnych leków) i skutków redukcji przysługującego ubezpieczonemu świadczenia na standard ich życia (zwłaszcza w kontekście utrzymującej się obecnie na wysokim poziomie inflacji oraz ogólnego wzrostu kosztów utrzymania). Tymczasem w ocenie Sądu Okręgowego w stanie faktycznym sprawy zachodziły przesłanki do odstąpienia od niekorzystnego przeliczenia świadczenia z urzędu (którego wcześniejsze zawyżenie było przecież wynikiem błędu organu rentowego) - stosownie do treści art. 114 ust. 1 g ustawy o emeryturach i rentach z FUS, który stanowi, że organ rentowy odstępuje od uchylecia lub zmiany decyzji z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 6 , jeżeli uchylene lub zmiana decyzji wiązałyby się z nadmiernym obciążeniem dla osoby zainteresowanej , ze względu

na jej sytuację osobistą lub materialną , wiek , stan zdrowia lub inne szczególne okoliczności. W realiach niniejszej sprawy należy zauważyć, iż jeszcze przed obniżeniem świadczenia przysługującego ubezpieczonemu, jego łączny – z małżonką dochód nie był wysoki, pozwalał jednak na „ łącznie końca z końcem „. Obecnie, w kontekście wysokiej inflacji (znaczącego wzrostu kosztów utrzymania niemal we wszystkich dziedzinach życia) zmniejszenie emerytury ubezpieczonego o 600 zł skutkuje poważnym uszczerbkiem w budżecie domowym i wyraźnym obniżeniem poziomu życia. Tym bardziej w sytuacji chorób onkologicznych obu małżonków , które nie tylko powodują wzrost wydatków (o koszty zakupy leków, wizyt lekarskich i związanych z nimi dojazdów do B.) , ale w połączeniu z wiekiem iluzorycznym czynią możliwość ewentualnego dorobienia przez nich do uzyskiwanych świadczeń z ubezpieczenia społecznego – uzyskania dodatkowych środków w miejsce tych utraconych. Tym samym zdaniem sądu przeliczenie emerytury ubezpieczonego (zawyżonej na skutek błędu pozwanego) wiąże się z nadmiernym obciążeniem dla zainteresowanego. Organ rentowy winien był zatem zastosować przepis art. 114 ust. 1 g ustawy i odstąpić od przedmiotowego przeliczenia świadczenia z urzędu.

Wobec powyższego, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy uznając odwołanie za zasadne orzekł jak w punkcie 1 sentencji .

Zgłoszony przez ubezpieczonego wniosek o ponowne przeliczenie świadczenia (w oparciu o nowe uzyskane przezeń dokumenty) sąd na podstawie art. 477¹⁰ § 2 k.p.c. przekazał do ZUS celem rozpoznania (postanowienie w pkt 2 sentencji wyroku) .